Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльни ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 86. | Нинѣ: гр. Іоана и К. рим. Катерины | Завтра: Н. 3 Мирон. 1 Май | Субота 18 (30) цвѣтня 1892. | Всхôдъ сонця 4 г. 43 м., заходъ 7 г. 11 м. Баром. 762 терм. + 22·4° + 8 4°. | Рôкъ II.

Упадокъ релиґійности въ народѣ.

Не до насъ може належить мѣшати ся до справъ релиґійныхъ. Суть до того компетентнѣйшй люде, суть у насъ и окремй до того ґазеты, котрй замѣсть запускати ся въ політику и выкликувати пристрасти политичнй, лѣпше бы зробили, колибъ звернули свою увагу на релиґійну и моральну сторону нашого народу. Але мы того погляду, що обовязкомъ кождого христіянина и кождои христіяньскои часописи есть, коли видить ся якесь зло въ сѣмъ напрямѣ, звертати на него увагу и подавати по можности способы, якъ бы тому злому зарадити. Мы уважаемось тымъ бôльше спонуканй звернути увагу на упадокъ релиґійности въ народѣ, що въ послѣдныхъ дняхъ дôстали мы кôлька дописей зъ краю, въ котрыхъ не хто иншій лишь такй самй свѣтлѣйшй селяне жалують ся на той упадокъ и просять у насъ помочи и порады противъ злого; годѣжь намъ мовчати або вôдсылати ихъ туды, куды бы властиво належало. Але закимъ скажемо й свое слово, наведемо масамперёдъ то, що намъ пишуть зъ пôдъ Глинянъ:

„Для загального добра прошу умѣстити въ „Народнôй Часописи“ отсихъ кôлька слôвъ: Сумно менѣ, але мушу Вамъ написати, що я бачивъ въ велику пятницю и суботу будучи въ церквѣ въ селѣ ***. Велика пятниця, то день муки Спасителя нашого, въ котрый кождый иде до церкви помолити ся, жалувати за свои грѣхи и розважати велику любовь Бога Спасителя, котрого розпяли за нашй грѣхи на хрестѣ и котрый замученый чекае на насъ въ святôй Евхарістіи. Я пôшовъ вôддати належный поклôнъ и хотѣвъ розважати страшну Его муку, але не мôгъ, бо господарѣ, вдаривши по кôлька поклонôвъ, зачали такъ голосно розмавляти про господарскй рѣчи та про выборы, що ажь менѣ стало тяжко на серци, що такъ зневажають святе мѣсце. А зъ суботы на недѣлю то въ церквѣ заховувались такъ, якъ на ярмарку, що я й читати не мôгъ. Молодѣжь все то бачила и чула, и щожь зъ неи буде, якъ выросте? Чи буде шанувати своихъ родичѣвъ, коли тй родичѣ на ушанували самого Бога въ церквѣ й не вôддали Ему приналежнои чести?“

Зъ одного села въ калускôмъ повѣтѣ пишуть намъ знову такъ: „Въ нашôмъ селѣ есть ажь чотири шинки; люде ще не всѣ опамятали ся и шинкарямъ поводить ся добре. Колижь прийдуть жидôвскй свята, то жиды умѣють ихъ вôдповôдно пошанувати а на свои великоднй свята вôдпродують шинки господарямъ христіянамъ. Такъ було и сего року, Ото нашь Манашко святкувавъ а оденъ изъ нашихъ господарѣвъ христіянъ перепровадивъ вôдъ него куфы зъ горѣвкою до своеи хаты и мѣривъ горѣвку на самъ Великдень, бо Манашкови не вôльно було въ свята. Чи не соромъ то, чи не грѣхъ, щобы христіянинъ не пошанувавъ своихъ святъ? Чи у Манашка, пане господарю, бôльшй свята, якъ у васъ Воскресене Христове?“

Зъ пôдъ Залѣщикъ и Борщева жалують ся знову, що въ мѣсточкахъ тамошныхъ сторôнъ не святкуе ся недѣля и найбôльшй свята. Коли прийде недѣля або яке свято, то людей тогды найбôльше въ мѣстѣ, вôдбувають ся правдивй ярмарки, люде запивають ся, а розпуста и неморальнôсть ширить ся страшенно. Намъ видить ся однакожь, що то не лишь на нашôмъ Подôлю, але всюды по краю въ нашихъ мѣсточкахъ не святкують недѣлѣ. Коли прийде субота, то зъ мѣста якъ вымѣвъ, нѣкого не видко, бо то шабасъ, але коли настане недѣля, то торги вôдбувають ся въ найлѣпше. Чи нема вже способу, щобы сему лиху якъ зарадити? А прецѣ що до святкованя недѣлѣ то есть навѣть и законъ котрый то наказуе, котрый до того змушуе. Але правда, де нема духа побожности въ серци, де нема релиґійности, тамъ и законъ нѣчого не поможе, бо все найдуть ся люде, що зумѣють обôйти хочь бы й найострѣйшій законъ.

Въ виду тыхъ жалобъ зъ краю на упадокъ релиґійности въ народѣ звертаемось отже зъ просьбою до тыхъ, котрыхъ обовязкомъ есть дбати про релиґійнôсть, нехай они подвоять свои силы, нехай ще зъ бôльшою ревностію займують ся просвѣтою народу и наставлюванемъ его на дорогу побожности. Нехай и вся наша интелиґенція свѣтска словомъ и примѣромъ дае провôдъ народови, нехай тй часописи нашй, що призначенй пôддержувати релиґійнôсть въ народѣ, залишать всяку сварку политичну, а нехай щиро и ревно працю-

---

29

ОСТАПЪ БОНДАРЧУКЪ

Повѣсть Іос. Игн. Крашевского.

(Конецъ.)

Зблизили ся до дверей. Маленькй сѣни дѣлили домикъ на двѣ частины. Селянинъ показавъ Альфредови дверѣ на лѣво. Вôнъ уже не сумнѣвавъ ся, що по десяти лѣтахъ розлуки застане ту давного товариша молодости. Серце забило въ нѣмъ, коли рукою взявъ за клямку.

Отворивъ. Въ маленькôй комнатцѣ, освѣченôй двома вôкнами зъ двохъ сторôнъ, бѣлôй та чистенькôй, однакъ зовсѣмъ не прикрашенôй, при столѣ сидѣвъ той самъ мужчина, котрого Альфредъ случайно стрѣтивъ у Камѣнци. Опертый сидѣвъ надъ отвертою книжкою. Убраный по сельскому, зъ запущеною бѣлявою бородою, зъ лисою головою, зъ запалымъ, блѣдымъ лицемъ вôнъ сидѣвъ и думавъ. Постарѣвъ ся и змѣнивъ ся.

Въ тôй комнатѣ бувъ лише стôлъ, лавки, два простй деревлянй стôльцѣ, полиця зъ кôлькома книжками и маленька аптичка. Надъ коминомъ висѣвъ літоґрафованый портретъ Альфреда зъ університетскихъ часôвъ.

На стукъ отвореныхъ дверей Остапъ обернувъ ся, пôзнавъ Альфреда, крикнувъ и скочивъ до него зъ отвореными руками.

— Ты ту! — кликнувъ — ты въ мене!

На привитане щиро обняли ся.

Прихожій оповѣвъ, якъ припадково вôдкрывъ мешкане Остапа. Тысячѣ пытань посыпались зъ обохъ сторôнъ и богато разôвъ вôдповѣдь на тй пытаня повѣяла сумомъ по ихъ лицяхъ.

— Якъ давно ту живешь? — спытавъ Альфредъ.

— Кôлька лѣтъ — вôдповѣвъ Остапъ.— Въ тамтôй сторонѣ, самъ знаешь, годѣ, було менѣ зôстати. Я шукавъ сховку, найшовъ, купивъ кусень землѣ, поставивъ хату, якъ менѣ пристало, и такъ я спокôйный и радъ зô свого положеня. Для тыхъ, котрыхъ я зову братами, я есмь учителемъ, потѣшителемъ и невеликимъ коштомъ — добродѣемъ. Чи деинде могло менѣ бути лѣпше? Сумнѣваю ся. Ходи подивитись на мôй городець.

Вышли пôдъ старый дубъ, де лежавъ вôдломокъ скалы, и ту побачивъ Альфредъ выкуту въ скалѣ глубоку печеру. Она тягнула ся далеко, була при входѣ обросла хмелемъ и становила тло города. Понадъ нею стоявъ хрестъ, зложеный зъ двохъ дубовыхъ бальковъ, а пôдъ хрестомъ камѣнь до сидженя. Вузка стежка вела до него. Побувши ту коротко, почувъ Альфредъ, якъ щасливе могло бути жите въ такôмъ сховку для чоловѣка, котрый мусѣвъ шукати самоты, бо свѣтъ не хотѣвъ его приняти.

— Хочешь знати, якъ я живъ? — сказавъ Остапъ. — День за днемъ минае однаково, мовь бы помалу, а однакъ незначно веде до меты, до смерти. Самъ оденъ зô старымъ слугою, котрый приставъ на таке монаше жите зô мною, зъ псомъ, що стереже ворôтъ, я мешкаю ту цѣлый рôкъ. Деколи лишь зъ потребы ѣду до поблизького мѣста. Люде зъ сусѣдства приходять до мене що дня по раду, по лѣки; то для мене наймилѣйше занятє. Часомъ о палици ходжу по селахъ и самъ шукаю хорыхъ; а кôлько разôвъ уратую матѣрь, батька, дитину, тôлько разôвъ благословлю тебе, що дозволивъ менѣ учити ся зъ собою. А въ иншій часъ ходжу коло пчôлъ, читаю, копаю въ городѣ. Просте жите! Не инакше мабуть жили давнй монахи, зъ котрыхъ житя смѣють ся нинѣ образованй люде.

Кôлько то разôвъ приходила менѣ на думку невôдклична потреба монастирôвъ! Легко то разомъ зъ протестантами кпити собѣ зъ монахôвъ и вôдлюдкôвъ, але кôлько то

ють въ дусѣ правды и любови христіяньскои надъ народомъ, а тогды чей при спôльныхъ силахъ удасть ся здержати народъ вôдъ тои погубнои дороги, що веде єго въ пропасть. Самі же нашѣ люде нехай старають ся вже разъ опамятати ся, нехай розважають надъ тымъ, куда заведе ихъ бракъ побожности и релігійности въ серци, и нехай завернуть завчасу изъ злои дороги. Мы же изъ своеи стороны не залишимо нѣколи пôдносити всякѣ факты, що грѣшать противъ христіяньскои вѣры, и будемо ихъ пятнувати публично не такъ оглядно, якъ то робимо симъ разомъ.

Рада державна.

На початку вчерашного засѣданя Палаты пословъ поставили Молодочехи внесене, щобы міністра справедливости ґр. Шенборна поставити въ станъ обжалованя за утворене суду повѣтового въ Вѣкельсдорфѣ въ Чехахъ. На внесеню тôмъ єсть 41 пôдписôвъ. — Пос. Пацакъ поставивъ внесене, щобы розпоряджене, наказуюче завести въ Векельсдорфѣ судъ повѣтовый, было знесене. — Міністеръ торговлѣ вôдповѣдавъ на интерпеляцію Ріхтера въ справѣ надужить въ товариствѣ приватныхъ телефонôвъ и заявивъ, що заведено слѣдство и що одного урядника именовано управителемъ вѣденьскихъ телефонôвъ, а коли переведе ся его оцѣнка, то держава ихъ выкупить. — Краєвый судъ вѣденьскій зажадавъ выданя пос. Пернерсторфера за оскорблене правительства и парляменту.

Зъ порядку дневного наступило справоздане изъ петицій. Петиціи невинно засудженыхъ, Семка Гладилы и Катерины Штайнеръ о вôдшкодоване, передано правительству до увзглядненя и якъ найскоршого залагодженя, такъ само и петицію вдовицѣ Макрены Братокъ зъ жалобою на зле обходжене ся зъ єѣ сыномъ при войску въ Самборѣ. — Резолюцію пос. Ґетца, щобы професорамъ техніки признати такѣ самѣ права политичнѣ, що и професорамъ университетôвъ, принято по короткôй дискусіи.

Слѣдуюче засѣдане назначено на нинѣ, а на порядокъ дневный поставлено перше читане закона о реформѣ податковôй.

Клюбъ консервативныхъ постановивъ голосувати за внесенемъ пос. Пініньского въ справѣ стабілізаціѣ шкôльныхъ инспекторôвъ окружныхъ въ Галичинѣ.

Молодочехи зажадали, щобы ихъ внесене въ справѣ поставленя міністра справедливости въ станъ обжалованя, було пôдъ взглядомъ формальнымъ передане окремôй комісіи зъ 24 членôвъ.

Переглядъ політичный.

Въ парляментарныхъ кругахъ ходить чутка, що проєкты въ справѣ управильненя валюты будуть предложенѣ Палатѣ пословъ 8 або 10 мая.

При сегорочнôмъ авансѣ маєвôмъ авансувавъ ґр. Гартенавъ (кн. Александеръ Батенберґскій) на ґенералъ-майора и команданта 11 бриґады пѣхоты.

Въ Берлинѣ розôйшлась була чутка, що пôдчасъ гостины италіяньскои пары королевскои въ Берлинѣ мае загостити тамъ также Є. Вел. Цѣсарь австрійскій. Kreuz. Ztg. засягнувши вѣдомôсть зъ кругôвъ двôрскихъ, доносить теперь, що вѣсть та єсть зовсѣмъ безосновна.

Канцлеръ Капріві верне въ першихъ дняхъ мѣсяця червня зъ Карльсбаду до Берлина, бо въ тôй порѣ мають тамъ загостити король и королева италіяньскѣ зъ президентомъ кабінету Рудінімъ.

Зъ Цетинѣ наспѣла черезъ Бѣлградъ до Вѣдня вѣсть, що въ Чорногорѣ проявивъ ся межъ тамошними впливовыми людьми якійсь пôдозрѣный рухъ, вымѣреный противъ князя чорногорского. Причиною того руху мае бути якесь остре непорозумѣне межи княземъ а бувшимъ міністромъ Маша Врбица.

После вѣстей зъ Бѣлграду старае ся тамошне правительство довести конче ще сего лѣта до стрѣчи короля Александра зъ княземъ чорногорскимъ.

Новинки.

Львôвъ дня 17 (29) цвѣтня.

— **Зъ фондаціѣ посаговои** громады мѣста Львова, им. Архікнягинѣ Ґізелѣ, при льосованю, переведенôмъ дня 7 цвѣтня 1892 р., надала Рада мѣска три посаги по 150 зр. слѣдуючимъ сиротамъ: Аннѣ Громадиньской, Оленѣ Войтавицкôй и Ангелинѣ Момоцкôй.

— **На конкурсъ** розписанѣ парохіи: 1) Голынь, дек. калуского надания приватного и 2) Лецôвка, дек. перегиньского надания фондаціѣ ґр. Скарбка, въ речинцемъ до 16 червня с. р.

— **Презенты** одержали оо.: Сильв. Лепкій въ Поручина на Жукôвъ, Ил. Зарицкій зъ Ровгадова на Поморяны, Іос. Дудикевичъ зъ Пôдгайчикъ на Ковалѣвку, Лука Яримовичъ зъ Новосѣлки на Золотники, дек. теребовельского.

— **Конкурсъ.** Нотаріяльна Палата перемыско-самбôрско-сянôцка, розписала конкурсъ на ново-системізовану посаду нотаря въ Прухнику, въ речинцемъ на поданя до 15 мая с. р.

— **Нову читальню „Просвѣты"** вôдкрыто въ Сопошинѣ пôдъ Жовквою въ Томину недѣлю. До читальнѣ вписало ся 40 членôвъ, а до выдѣлу єѣ выбранѣ: яко голова о. Олександеръ Саноцкій, мѣсцевый парохъ и головный основатель читальнѣ; дальше Сильвестеръ Музика, новый дѣдичь сопошиньскій, Русинъ, яко заступникъ головы; Ив. Татухъ яко секретарь; Стефанъ Букало, яко бібліотекарь, и Василь Коханъ, яко касієръ. Заступниками выдѣловыхъ выбранѣ: Федь Постернакъ и Томко Калинюкъ.

— **Громада дбаюча про свого учителя.** Зъ пôдъ Золочева пишуть намъ: Зъ приятностію подаю до прилюдноѣ вѣдомости гôдный наслѣдуваня учинокъ одноѣ зъ найпорядн̂ѣйшихъ нашихъ громадъ, а то громады Переволочна коло Ожидова. Ото рада громадска на представлене начальника громады, п. Ивахова, чоловѣка знаного въ дбалости про добро громады та прихильности для народнои просвѣты и тыхъ, що ту просвѣту ширять, ухвалила выплатити мѣсцевому учителеви одноразову запомогу яко додатокъ дорожняный. Нехай же черезъ „Народну Часопись" дôзнае ся весь нашъ край, що суть у насъ громады, котрѣ умѣють оцѣнити заслуги учителя и радо пôдпирають єго труды около просвѣченя народу. — *Л.*

— **Въ справѣ новыхъ грошей** пишуть намъ: Вп. Редакціє! Коли Ваша ласка то позвольте и менѣ забрати голосъ въ порушенôй Вами справѣ назвы новыхъ грошей. Годжу ся зъ Вами, що намъ треба завчасу подумати о такôй назвѣ для дрôбнои монеты, котра найлѣпше вôдповѣдала бы духови нашои мовы, бо хочь та монета буде мати и свою назву офіціяльну, то все таки нѣмецку и то таку, котрои нашъ народъ не то не буде мôгъ выговорити, але навѣть черезъ довшій часъ єѣ собѣ не запамятае, а вôдтакъ буде ще єѣ такъ перекручувати, що зъ того выйде лишь баламутство и шкода для него. Назвы такѣ якъ: Pfenig, Schilling, Groschen, не лишь намъ чужѣ, але хочь по трохи перекрученѣ на нашъ ладъ, мають въ нашôмъ народѣ зовсѣмъ инше поняте, а Heller єсть просто для насъ невроэумѣле. Та й не потреба намъ сягати ажъ до болгарскои стотинки, бо у насъ може бути свое слово. Прецѣ звѣстно загально, що у насъ уживаесь здрôбнѣле слово на сотну часть зъ чогось: „сотинка" и кажесь н. пр.: „въ тôмъ анѣ сотинки правды", значить ся, що „въ тôмъ нема анѣ сотнои части правды". Слово „сотинка" єсть женьского рода, треба отже лишь пôсля того утворити слово мужеского рода „сотикъ" а буде добра назва на новѣ дрôбнѣ грошѣ. Въ словѣ „сотикъ" мѣстить ся передовсѣмъ поняте вартости монеты, бо оно каже, що та монета єсть сотною частею зъ грошевои одиницѣ, въ сѣмъ случаю сотною частею короны; вôдтакъ єсть правильно и въ дусѣ нашои мовы утворене коротке, легке въ выговорѣ и нагадуе навѣть другѣ подôбнѣ назвы якъ н. пр. феникъ, центъ, або стотинка. Замѣсть отже говорити: два феники, три феники, десять фениковъ, або якъ небудь инакше, можемо дуже добре сказати: два сотики, три сотики, десять сотикôвъ и т. д. Розходить ся лишь о то, щобы та назва вôйшла загально въ уживане, а то буде залежати вôдъ того, чи она припаде до вподобы. Въ першихъ початкахъ буде она якъ кожда новина трошки якось нѣбы ненаручна, якъ то нове одѣне, що єго першій разъ надягнемо, але вôдтакъ скоро вжие ся и дôстане право горожаньства. Треба лишь єѣ уживати и популяризувати. Кажѣмъ отже вже вôдъ теперь, що корона буде дѣлити ся на сотики, або що сто сотикôвъ буде ити на одну корону. — *А. М.*

— **Загальнѣ зборы дякôвъ зборôвского деканата,** вôдбули ся дня 21 с. м. въ Зборовѣ, для завязаня філіѣ товариства взаимнои помочи дякôвъ архіепархіѣ львôвскои. Зборы вôдкрывъ въ заступствѣ зборôвского декана о Е. Миязь, зборôвскій парохъ, котрого выбрано предсѣдателемъ збору. До товариства приступило 23-охъ зôбраныхъ дякôвъ и вложили заразъ 17 зр. На аґента деканального выбрали п. Янишевского, на касієра п. Процика а на контрольора п. Войтовича. Ухвалено вôдтакъ вôднести ся до выдѣлу товариства, щобы той постаравъ ся у Ординаріятôвъ о позволене збирати складки по церквахъ на цѣли товариства, а у Консисторіи львôвскои о поновне розпорядженє до священикôвъ не принимати дякôвъ безъ кваліфікаціѣ вôдъ Консисторіѣ; вкôнци, щобы выдѣлъ выдавъ вôдозву до духовеньства, абы оно надавало посады дякôвъ лише членамъ товариства дяковского.

людей найшло въ такôмъ житю спокôй, котрого даремно шукали деинде.

Выславши селянина зъ карткою до жѣнки, Альфредъ лишивъ ся на нôчь у Бондарчуковôмъ хуторѣ — так называно єго въ околици. Споміны молодыхъ лѣтъ, оповѣданя про минувшѣ пригоды въ знанôй околици заняли ихъ до пôзна въ ночи. На другій день рано мали розстати ся. Безъ выразного болю, спокôйно принявъ Остапъ вѣстку, що Михайлина вышла замужъ; вôнъ не давъ навѣть по собѣ пôзнати, що зъ нею лучила єго крôмъ вдяки ще й инша звязь.

Смерть ґрафа, увôльнене свояковъ, порушили єго до слёзъ; и не диво, бо самота пôдносить чоловѣка, мягчить, одушевляе. Коли стыкаемо ся безнастанно зô свѣтомъ, то не вôдчуваемо всего глубоко и зуживаемо ся, твердиемо, серце дôстае мозолѣвъ; а въ самотѣ менше розрываний на рôжнѣ боки, менше выдаючи себе, скупляючись у власнои души, стаемо мы способнѣйшими вôдчувати потôмъ сильно все, що насъ дôткне. Всяке сильнѣйше враженѣ єсть и тревальше. Тому Остапъ плакавъ, коли тымчасомъ Альфредъ майже холодно дôткнувъ найважнѣйшихъ пригодъ и не вмѣвъ надъ нѣчимъ пролити сльозины.

Сонце сходило за горою, коли выпроводженый Остапомъ, Альфредъ выйшовъ зъ убогои гостины.

— Такъ я найшовъ тебе, — говоривъ по дорозѣ — мы знову бачили ся; чомужь бы й ты не мавъ коли заглянути такожь до насъ, до своихъ, до тыхъ, що тебе люблять?

— Нѣколи, нѣколи! — вôдповѣвъ живо Остапъ. — Я присягъ пустини ... оставъ мене въ нѣй. По що мене тамъ? Менѣ ту лѣпше.... вѣрь менѣ.

— Але чей пустинники, монахи, выходили неразъ на свѣтъ. Чомужь бы й ты, добровôльный пустинникъ, не мавъ выглянути на свѣтъ?

— Я вôдвыкъ вôдъ него, я вже не тôй ученикъ берлинского университету, котрого знавъ ты давнѣйше. Инша одежа, иншѣ думки, все у мнѣ змѣнило ся. Одно осталось по давному — приязнь и вдяка для тебе, та переcвѣдчене, що межи вами нема тамъ мѣсця для мене.

— Бувай здоровъ!

Стежка выходила зъ яру, оба обнялись за руки и розôйшлись.

— **Степень доктора правъ** одержавъ на університетѣ краковскôмъ н. Михайло Корницкій, конціпіентъ адвокатскій въ Коломыи, родомъ въ Ряшева.

— **Нові карабіны**. Militär Ztg. доносить, що жандармерія мае одержати нові карабіны репетіерові, системы Манліхера.

— **Огнѣ**. Въ Свидовôй, пов. чортковского, згорѣли двѣ загороды селяньскі послѣдными днями, шкода выносить 1.100 зр. — Въ Горбковѣ, пов. сокальского, згорѣвъ дôмъ зъ господарскими будынками на шкоду 1.600 зр. Огонь пôдложивъ слуга властителя дому и пôдпальника арештовано. — Въ Рацлавичахъ, въ повѣтѣ нисьскôмъ, згорѣли два мешкальні домы, стайнѣ и т. д. а неубезпечена шкода выносить 1.570 зр. Въ огни стративъ житє слуга Іосифъ Бартошекъ пôдчасъ ратованя худобы изъ стайнѣ. — Въ Сромôвцяхъ нижныхъ, повѣта новоторгского згорѣли 22 господарства селяньскі. Староство въ порозумѣню зъ повѣтовымъ Выдѣломъ зарядило акцію ратункову для погорѣльцѣвъ. — Дня 20 с. м. повставъ огонь въ мѣсточку Великі Очи, и знищивъ деревяный дôмъ якогось Лянґера. Скора помôчь тамошнои пожарнои сторожи охотничои пригасила огонь, котрый мôгъ бувъ потягнути за собою поважні наслѣдки.

Нещасливый выпадокъ. Въ Волосовѣ, повѣта надвôрнянського, лучивъ ся въ тамошнôмъ млынѣ нещасливый выпадокъ. Северинъ Свидерскій, 16-лѣтный хлопець, забавляючись неуважно въ млынѣ, попавъ пôдъ палькове колесо, котре поторощило єго на смерть.

— **Смерть вôдъ дыму**. Въ Мигаленахъ на буковиньско-румуньскôй граници стала ся кôлька днѣвъ тому назадъ така пригода. Селянка Гловмюкова лягла зъ двома доньками спати. Въ незвѣстный доси спосôбъ затлѣли ся за печею якісь шматы, зъ чого въ хатѣ наробилось тôлько дыму, що всѣ три женщины удусили ся въ снѣ.

— **Обкрадене церкви**. Въ Чесановѣ, вломили ся въ 17 на 18 с. м., невыслѣдженѣ доси злодѣѣ до церкви и забрали зъ вôдтамъ золоту чашу, вартости 120 зр., золотый постументъ и накрывку вôдъ чашѣ, вартости 150 зр. та инші цѣнні предметы. Святі дары высыпали на церковнôмъ подвôрю. Власти зарядили слѣдство въ тôй справѣ.

— **Нападъ**. Въ ночи зъ 4 на 5-ого с. м. невыслѣджені доси злочинцѣ напали на стражника державнои зелѣзницѣ въ будцѣ ч. 77. на территоріи громады Павелче (на лініи Стрый-Станиславôвъ) и обезсиливши єго ударомъ въ голову, обрабували єго; забрали именно въ будки 120 зр. готôвкою, убранє и ин. Жандармерія слѣдить за злочинцями.

— **Злодѣйску пору** выкрывъ оногды въ Клепаровѣ поліційный ревізоръ Ґінсберґъ. Вôнъ арештувавъ тамъ въ мешканю Мендля Ґотліба двохъ небезпечныхъ злочинцѣвъ, Ивана Вроновского и Дмитра Прима.

— **Замѣсть въ дика стрѣлявъ въ себе**. Въ Гадикфальвѣ на Буковинѣ добачивъ 16-лѣтный хлопець, Мартинъ Кешбала, въ поли дика, котрый тамъ жирувавъ. Вернувъ отже домôвъ вхопивъ батькову ручницю и побѣгъ на дика. Тымчасомъ такъ якось невручно стрѣлявъ, що цѣлый набôй замѣсть въ дика впакувавъ собѣ въ лице. Рана єсть небезпечна.

— **Процесъ о зелѣзницю**. Такого процесу о зелѣзницю мабуть ще нѣгде не бувало якъ отсей, котрый теперь веде ся у Вѣдни а про котрый заразъ розкажемо. Процесъ веде ся о зелѣзницю, а обжалованый єсть директоръ — театру вѣденьского, Буковичь. Рѣчь була така: Буковичь замовивъ бувъ ще въ 1889 р. у фірмы Маєра и Вольфа за 60 зр. електричну зелѣзницю зъ ваґонами, шинами и т. д., котру призначивъ бувъ на подарунокъ для своихъ дѣтей на Рôздво. Коли згадана фірма доставила єму цѣлу зелѣзницю, показало ся, що електрична машина була за слаба и не могла тягнути ваґонôвъ. Буковичь не хотѣвъ заплатити а фірма запôзвала єго передъ судъ. Абы добре розслѣдити справу, скликавъ судъ знатокôвъ и зробивъ пробу зъ ѣздою зелѣзницѣ. Перша проба однакожь не удала ся; фірма обѣцяла поправити зелѣзницю и сими днями вôдбула ся въ судѣ повѣтовôмъ у Вѣдни друга проба, але закôнчила ся дуже нещасливо бо катастрофою. Въ судѣ зôбрала ся комісія изъ пѣсть членôвъ: судья, протоколянтъ, два знатоки и заступники спорячихъ сторôнъ, два адвокаты. Въ сали уставлено велику дошку и нѣй шины доокола и тепорь пущено поѣздъ. Зразу ѣхавъ поѣздъ спокôйно ажь наразъ збили ся ваґоны въ купу и настала — катастрофа, цѣлый поѣздъ електричнои зелѣзницѣ выскочивъ зъ шинъ, що все заразъ такъ якъ було записано до протоколу и сконстатовано, що причиною катастрофы було зле уставленє шинъ. Заразъ наказано направити шины и теперь вôдбуде ся ще трета проба ѣзды, котрои день буде письменно оголошеный. Мабуть ще нѣгде не було процесу, въ котрôмъ бы въ дитинячою забавкою роблено тôлько пробъ зô всѣма формальностями. Цѣкава рѣчь кôлько то паперу запишуть въ сѣмъ процесѣ.

— **Катастрофа въ театрѣ**. Въ Філядельфіи стала ся вчера вечеромъ въ тамошнôмъ центральнôмъ театрѣ, саме передъ представленємъ мало що не така сама катастрофа, якъ свого часу въ вѣденьскôмъ Рінґ-театрѣ. Якъ разъ, коли вже мало розпочинати ся представленє, выбухнувъ въ театрѣ огонь и выкликавъ середъ зôбранои публики страшенный переполохъ. Люде почали тиснути ся до выходôвъ и збили ся такъ, що годѣ було всѣмъ чимъ скорше выйти. Въ наслѣдокъ того погибло пôдчасъ катастрофы 6 акторôвъ а крôмъ того о скôлько доси сконстатовано єсть ще 70 тяжко покалѣченыхъ людей.

Всячина.

— **Польный маршалокъ ґр. Радецкій.** (Конець). Дня 25 марта перейшли Піємонтезы пôдъ проводомъ свого короля Кароля Альберта рѣку Тічіно. Супротивъ нихъ станувъ 81-лѣтный ґр. Радецкій лишь зъ малымъ войскомъ. До першои стрѣчи прийшло зъ неприятелемъ пôдъ Мантовою. Першій тутъ вôдзначивъ ся бувъ полковникъ Бенедекъ, що опôсля пôдъ Кралевоградцемъ (Кенїґрецомъ) такъ сумно закôнчивъ свою славу. Вôнъ напавъ на передну сторожу неприятеля и мало що не взявъ піємонтского ґенерала Баву въ неволю. Дня 8 цвѣтня перебили ся Піємонтезы черезъ рѣку Мінчіо коло Ґоіто. Противъ ихъ величезнои силы выступила тутъ лишь одна компанія цѣсарскихъ стрѣльцѣвъ. Два внуки Андрея Гофера пролили тутъ кровь свою за вôтчину. Опôсля майже ажь до конця мѣсяця стояли оба войска противъ себе и не важились одно другого зачѣпати. Ажь дня 28 цвѣтня зваживъ ся Кароль Альбертъ пôйти приступомъ на Пастренґо, що лежить три годины дороги повысше Вероны. По трохъ дняхъ завзятои борбы взяли Піємонтезы се мѣсто, а австрійске войско уставилось на горахъ пôдъ Вероною. Дня 6 мая кинулись Піємонтезы на лѣве крыло австрійскои арміѣ, що опирало ся о мѣсцевость Санта Лючія. Тутъ стануло 50.000 Піємонтезôвъ зъ 66 пушками противъ арміѣ Радецкого, котра мала всего лишь 16.000 людей и 54 пушокъ. Одень баталіонъ пѣхоты и одна компанія стрѣльцѣвъ держали три годины Санту Лючію, ажь наконецъ мусѣли уступити передъ силою. За то праве крыло вôдперло нападъ и закимъ Радецкій, пôдъ котрымъ тутъ стояли въ войску Архікнязь Франъ Іосифъ (Є. Вел. Цѣсарь) и Альбрехтъ, давъ приказъ до рѣшучого приступу, уступивъ неприятель зъ поля битвы. Дни нещастя для польного маршалка тутъ закôнчили ся, а теперь розпочала ся свѣтла доба.

По довгихъ заходахъ и великихъ трудахъ удалось Австріякамъ зôбрати нове войско въ силѣ 19.000 людей и выслати єго Радецкому на помôчь. Войско то прибуло дня 25 мая до Вероны. Радецкій роздѣливъ теперь свою армію на два корпусы и дѣ резервы та выступивъ зачѣпно; передовсѣмъ хотѣвъ Пескієру освободити. Вôнъ пустивъ ся отже черезъ Мантову до Куртатоны и дня 29 мая взявъ сю мѣсцевость; борба вела ся ще й на другій день, але черезъ великі зливы трудно було дальше поступати. Тымчасомъ настали у Вѣдни великі змѣны. Радецкій постановивъ отже вертати и зробити передовсѣмъ ладъ въ Венеціи. Дня 10 червня по тяжкôй борбѣ прогнавъ войско папы и взявъ мѣсто Віченцу, вернувъ опôсля назадъ до Вероны, а дôставши помôчь приступивъ вновъ до офензивы.

Передовсѣмъ хотѣвъ вôнъ смѣлымъ нападомъ вôдобрати Піємонтезамъ Сома Кампанію и Кустоцу, але страшна злива тому перешкодила; всежь таки ще передъ полудненємъ дня 23 липня, дôстались сі мѣсцевости въ руки австрійского войска. На другій день були ихъ вôдобрали назадъ Піємонтезы, але дня 25 липня взявъ ихъ Радецкій знову, а король Кароль Альбертъ побитый, мусѣвъ втѣкати. Австрійска армія гонила за нимъ, взяла дня 6 серпня Міляно, а Піємонтезы стали тогды о миръ просити. Радецкій приставъ на миръ, але Піємонтезы мусѣли вынестисъ зъ Льомбардіѣ.

Однакожь не довго тревавъ миръ; Кароль Альбертъ хотѣвъ ще разъ попробовати щастя и выповѣвъ дня 12 марта 1849 р. розъємъ, котрый мавъ скôнчити ся 20 марта въ само полудне. Того дня о 12 годинѣ розпочалась отже нова славна вôйна, котру Радецкій закôнчивъ до чотирохъ днѣвъ. Маючи вже 70.000 войска, що привыкло було пôдъ нимъ до побѣдъ, выступивъ вôнъ того дня знову противъ неприятеля. Зъ ударомъ 12 годины 20 марта, стояло вже войско австрійске надъ рѣкою Тічіно и перейшло черезъ ню коло Павіѣ до Піємонту. Австрійска армія наперла насамперѣдъ на лѣве крыло неприятеля. Архікн. Альбрехтъ, що бувъ тогды командантомъ дівізіѣ, напавъ дня 21 марта на войско короля пôдъ Мортарою, и загнавъ єго до мѣста, а Бенедекъ погнавъ ся ще таки пôзнымъ вечеромъ до самого мѣста и середъ загального заколоту, взявъ богато людей до неволѣ. Король втѣкавъ дальше зô своими недобитками, ажь опинивъ ся коло Новары и тутъ постановивъ ще разъ ставити опôръ. Але єму не щастило ся. Довго важилась битва; архікн. Альбрехтъ державъ ся черезъ пять годинъ зъ великимъ напруженємъ силъ, доки ажь не надôйшла цѣла армія австрійска и не зробила всему конець. Піємонтезы розбиті, почали втѣкати на всѣ стороны, а король Кароль Альбертъ зложивъ ще тои ночи корону въ користь свого сына Віктора Емануила и выѣхавъ зъ краю, котрый въ два дни пôзнѣйше просивъ о розъємъ, а незадовго по тôмъ заключивъ и миръ.

Такъ отже уратувавъ ґр. Радецкій своєю хоробростію не лишь Льомбардію и Венецію для Австріѣ, але може й цѣлу державу, бо якъ разъ тогды, коли въ нашôй монархіи бувъ найбôльшій розладъ, армія польного маршалка Радецкого була для неи найбôльшою пôдпорою. Цѣсарь Францъ Іосифъ надѣливъ єго тогды ордеромъ золотого руна и всякими иншими почестями. — А ось характеристична черта зъ житя маршалка: ґр. Радецкій пôсля тодѣшного звычаю въ арміи, голивъ бороду и вуса; въ день битвы пôдъ Новарою сказавъ вôнъ до свого окруженя: „Коли въ великôй битвѣ добре вытрѣпаємо Піємонтезôвъ, то вже не буду голити вусôвъ“. И дѣйстно опôсля вже не голивъ.

Ґрафъ Радецкій померъ въ Мілянѣ дня 5 сѣчня 1858 р. въ 91-ôмъ роцѣ житя, а коли тѣло єго везено черезъ Вѣдень, выступивъ самъ Єго Вел. Цѣсарь зъ войскомъ и вôддавъ послѣдну честь мощамъ великого покôйника.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Літтіхъ (Бельґія) 29 цвѣтня. Вчера вечеромъ на площади св. Петра наставъ страшный выбухъ дінамітовый, котрый розсадивъ майже цѣлый дôмъ. Всѣ комнаты зруйнованѝ. Зъ людей нѣхто не згинувъ. Слѣдство веде ся.

Парижь 29 цвѣтня. Вчера вôдбули ся численні ревізіи по домахъ и арештованя анархістôвъ. Вчера передъ полуднемъ утворила ся нова революційна ґрупа комуны.

Гамбурґъ 29 цвѣтня. Hamb. Corr. доносить, що гостина царя въ Берлинѣ єсть дуже имовѣрна и що въ Россіи мае бути сими днями знесеный заказъ вывозу вôвса.

Прага 29 цвѣтня. Рада громадска ухвалила протестъ противъ утвореня суду повѣтового въ Векельсдорфѣ.

Римъ 29 цвѣтня. Музеѣ ватиканскі будуть замкнені вôдъ завтра ажь до 3 мая и папа не буде удѣляти авдієнцій. Ватиканъ буде стерегти войско.

Філядельфія 29 цвѣтня. Вчерашна катастрофа театральна наробила шкоды на 1 міліонъ долярôвъ. Кôлька особъ ослѣпло вôдъ попеченя. Якійсь чоловѣкъ робивъ собѣ пôдчасъ катастофы дорогу ножемъ и покалѣчивъ богато людей.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.